

Raadsconsultatie

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Zoals opgenomen in de wet Veiligheidsregio's (2010) en vertaald in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg Noord (11 maart 2016) wordt u in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven op de concept begroting 2018 van de Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN). Ook wordt u de gelegenheid gegeven om eventuele bezwaren kenbaar te maken ten aanzien van de jaarrekening 2016. Tenslotte vraagt de VRLN om uw zienswijze op twee aanvullende voorstellen. Deze twee zijn gericht op de aanvulling van het weerstandsvermogen en een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage op grond van autonome ontwikkelingen.

Uw zienswijze op bijgevoegde documenten dient vóór 30 juni kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de VRLN. Op 7 juli 2017 vindt definitieve besluitvorming in het Algemeen Bestuur plaats.

U wordt geadviseerd om in de zienswijze:

1. Geen bezwaar te maken tegen de jaarverantwoording 2016;
2. Geen bezwaar te maken tegen de begroting 2018, onder de voorwaarde dat:
 - de kosten van het Rijksvaccinatieprogramma worden geschrapt vanwege het uitstel van de decentralisatie hiervan;
 - er aparte afspraken worden gemaakt over de financiële afhandeling van de afbouw van het CMA per januari 2018.
3. Te onderkennen dat maatregelen nodig zijn om het weerstandsvermogen op peil te brengen. Er is daarbij onvoldoende zicht op alternatieven om dit te realiseren. Daarom wordt voorgesteld om bezwaar te maken tegen het voorstel van de VRLN om dit alleen te doen middels het verhogen van de gemeentelijke bijdrage en de VRLN te verzoeken om:
 - inzicht te geven of het aanvullen van het weerstandsvermogen met andere bezuinigings- / ombuigingsmaatregelen (deels) kan worden opgelost;
 - inzicht te geven in de maatregelen die worden genomen om tekorten in de toekomst zoveel mogelijk op te vangen;
 - dit voorstel vervolgens opnieuw ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad.
4. Met betrekking tot de autonome ontwikkelingen:
 - In te stemmen met het hanteren van de voorgestelde indexen voor de loon/prijsontwikkeling. Het gaat om de index CPB "loonvoet sector overheid" en de "index materiële overheidsconsumptie".
 - Bezwaar te maken tegen het voorstel om de werkelijk gemaakte kosten achteraf te verrekenen, maar indexering vooraf op te nemen in de jaarlijks vast te stellen begroting. Hierbij als uitgangspunt te hanteren dat wijzigingen in eerste instantie binnen de vastgestelde begroting worden opgelost.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Aanbiedingsbrief jaarverantwoording 2016	April 2017
2.	Jaarverantwoording 2016	April 2017
3.	Aanbiedingsbrief begroting 2018	April 2017
4.	Begroting 2018	April 2017

Onderbouwing

■ Algemene toelichting

1. Wat is de kernopgave (Wat wordt gevraagd?)

De Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN) wenst de raad te informeren over en te betrekken bij haar jaarverantwoording 2016 en begroting 2018. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd haar bezwaren dan wel zienswijze over de betreffende financiële stukken kenbaar te maken.

2. Relatie met programma

Veiligheid en gezondheid vallen binnen de kaders van het raadsprogramma 'Openbare orde en veiligheid' en het raadsprogramma Zorg en Welzijn.

3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat

De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van de brandweezorg;

- de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen;
- de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen.
- het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio
- de publieke gezondheid en de maatschappelijke zorg

Het algemeen bestuur ziet samen meerwaarde behalen in veiligheid en gezondheid in Limburg-Noord als de missie van de Veiligheidsregio. Op grond van de wet op de Veiligheidsregio's zijn brandweertaken vanaf 1-1-2014 formeel een verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio. Op grond van de Wet Publieke Gezondheid voert de GGD een takenpakket op het gebied van onder meer jeugdgezondheidszorg uit in opdracht van de regiogemeenten.

4. Waarom? (Wat is de voor raadsconsultatie?)

Zoals opgenomen in de wet Veiligheidsregio's (2010) en vertaald in de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg Noord (11 maart 2016) wordt u in de gelegenheid gesteld om een zienswijze te geven op de concept begroting. Ook wordt u de gelegenheid gegeven om eventuele bezwaren kenbaar te maken ten aanzien van de jaarrekening. Tenslotte vraagt de VRLN om uw zienswijze op twee aanvullende voorstellen. Deze zijn gericht op de aanvulling van het weerstandsvermogen en een aanpassing van de gemeentelijke bijdrage op grond van autonome ontwikkelingen.

Op 13 april 2017 is de jaarverantwoording 2016 en begroting 2018 VRLN ontvangen. Uw zienswijze op bijgevoegde documenten dient vóór 30 juni kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks Bestuur van de VRLN. Op 7 juli 2017 vindt definitieve besluitvorming in het Algemeen Bestuur plaats.

5. Argumentatie en onderbouwing

Jaarverantwoording 2016

Het jaar 2016 is het tweede jaar dat gewerkt is met een programmabegroting. Echter, vanwege het ontbreken van indicatoren is het voor de VRLN in beperkte mate mogelijk om een inhoudelijke verantwoording te geven van de gemaakte kosten en daaraan verbonden inhoudelijke resultaten. Belangrijkste resultaten:

1. De gemeenschappelijke regeling is geactualiseerd. Er is een nieuw governance-model ingericht. In de nieuwe besturingsstructuur wordt gewerkt met een bestuurscommissie Gezondheid en Veiligheid waar inhoudelijke onderwerpen worden behandeld.
2. De nieuwe kostenverdeelsleutel is vastgesteld, welke met een ingroeiperiode van 4 jaar wordt volbracht. Het jaar 2017 is het 1^e van 4 jaar.
3. Beleidsplan "Koers en beleid van de veiligheidsregio Limburg Noord 2016-2019" is vastgesteld; het domein veiligheid langs drie pijlers wordt uitgevoerd: risicogericht, vraaggericht en informatiegericht. Voor het domein gezondheid is een apart traject gestart. In 2016 was er nog geen apart beleidsplan. De Producten en Dienstencatalogus is nog in ontwikkeling.
4. Meldkamer Limburg: medio 2016 zijn de meldkamers Limburg Noord en Limburg Zuid samengevoegd tot 1 centrale meldkamer Limburg. De verdere implementatie en optimalisering vindt in 2017 verder plaats.
5. Uit de inspectie van V&J blijkt dat VRLN de basis op orde heeft
6. In 2016 heeft de GGD de HKZ certificering opnieuw ontvangen. De inspecteur van volksgezondheid heeft in 2016 tijdens de inspectie geconstateerd dat het onderdeel infectieziekte bestrijding onvoldoende op orde was. Er was echter geen sprake van een bedreigende situatie.
7. In 2016 heeft de GGD verplichte zorg voor statushouders uitgevoerd en wordt het gesprek met gemeenten gevoerd over de (financiële en inhoudelijke) consequenties hiervan.

Financieel

De VRLN sluit 2016 af met een voordelig resultaat van € 65 000,-. Het positief resultaat is het gevolg van de onttrekking uit de reserves voor de volgende kostenposten (totaal € 1.452.000):

1. Individueel Keuzebudget	€ 1.020.000 (Besloten in AB december 2016)
2. Brandveilig Leven	€ 427.000 (Besloten in AB december 2016)

In 2016 is vervolgens besloten om de meerkosten voor de cao 2016 en arbeidshygiëne (€ 889.000) te dekken uit een extra bijdrage van de gemeenten (besluit AB december 2016).

Het gevolg van deze onttrekkingen is dat de beschikbare weerstandscapaciteit is gehalveerd ten opzichte van het afgesproken minimumniveau. Dus, er is de helft minder aan reserves om eventuele risico's op te vangen. In haar aanbiedingsbrief van de begroting 2018 wordt door de VRLN een voorstel gedaan om dit knelpunt op te lossen. *Zie hiervoor dan ook het advies over de begroting 2018.*

Conclusie jaarverantwoording 2016:

U wordt geadviseerd om geen bezwaar te maken tegen de jaarverantwoording 2016.

Begroting 2018

Ten opzichte van de begroting 2017 is de programma indeling van de begroting 2018 enigszins aangepast. De indicatorenset is doorontwikkeld, met als doel beter sturing te kunnen geven. Wijzigingen in de BBV zijn daarnaast aanleiding geweest om de bedrijfsvoering vanaf 2018 niet meer integraal mee te nemen in de kosten per programma. In 2018 is er *geen* sprake van nieuw beleid. Voor het domein veiligheid is het jaar 2018 het 3^e uitvoeringsjaar van het beleidsplan “Koers en beleid van de veiligheidsregio Limburg Noord 2016-2019”. Over het algemeen kan worden gesteld dat de uitwerking van indicatoren nog volop in ontwikkeling is.

Belangrijkste ontwikkelingen:

1. Programma Gezondheid: De rode draad voor 2018 is de omslag van denken in termen van “ziekte, zorg en afhankelijkheid” naar “gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht”, volgens de visie positieve gezondheid. Ontwikkelingen:
 - Statushouders: in 2016 en 2017 hebben de gemeenten middelen ontvangen om ondersteuning voor statushouders te bieden. Onderdeel hiervan zijn de wettelijke taken met betrekking tot publieke gezondheid welke worden uitgevoerd door de GGD. Er is nog geen zicht op de consequenties in 2018.
 - Rijksvaccinatieprogramma (RVP): de decentralisatie van het RVP naar gemeenten is uitgesteld naar 2019 (besluit 9 mei 2017, Tweede Kamer). Dit leidt tot het vervallen van de bijdrage van gemeenten in de begroting 2018 voor dit specifieke onderdeel. Financiering vindt in 2018 nog via het RIVM plaats.
 - Extra contactmoment adolescenten: met de invoering van het Landelijk Professioneel Kader dient het extra (wettelijk) contactmoment adolescenten voortaan volledig bij de JGZ te worden belegd. In de loop van 2017 wordt een plan van aanpak opgesteld. Op basis daarvan worden de rijksmiddelen die gemeenten voor het extra contactmoment ontvangen toegevoegd aan de bijdrage van de GGD.
2. Centraal Meld- en Actiepunt (CMA): vanaf 2020 worden de middelen voor de maatschappelijke opvang verder gedecentraliseerd naar alle gemeenten. De gemeente Venlo is dan geen centrumgemeente meer voor Noord- en Midden Limburg voor deze taken (financiering uit decentralisatie uitkering Maatschappelijke Opvang). Mede als gevolg op de sluiting van de dag- en nachtopvang in Venlo, wordt vooruitlopend hierop de dag- en nachtopvang in Noord Limburg anders ingericht. In plaats van een centrale regionale opvang wordt ingezet op het lokaal opvangen van mensen in de eigen omgeving. Doordat de opvang dicht bij de gemeente georganiseerd wordt kan een groot deel van de huidige taken van het CMA komen te vervallen. Het CMA zet vooralsnog, tot uiterlijk 01-01-2020, haar werkzaamheden voort. In 2017 worden met de VRLN gespreken gevoerd over de afbouw van het CMA voor de gemeenten van Noord-Limburg per januari 2018. Wat hiervan de financiële consequenties zijn is vooralsnog onduidelijk. De financiering van het CMA ligt bij Venlo. Daarnaast heeft de VRLN heeft een aparte reserve opgebouwd ten behoeve van het CMA.
3. Veiligheid: risicobeheersing
In de loop van 2017 wordt inzichtelijk wat de consequenties zijn van de bestuursopdracht over de heroriëntatie van de toezichtstaken brandveiligheid op objecten en activiteiten met een gemiddeld risicoprofiel. Deze bestuursopdracht wordt samen met gemeenten en RUD uitgevoerd.
Speerpunten:
 - opstellen strategisch opleidings- en personeelsplan;
 - invoering gebiedsgerichte aanpak voor preventie-taken;
 - evaluatie meer-jaren-uitvoeringsprogramma
4. Veiligheid: Brandweezorg, speerpunten:
 - implementatie vernieuwing grootschalig optreden;

Raadsconsultatie - onderbouwing

- implementatie vernieuwing IBGS (gevaarlijke stoffen);
 - vaststellen en implementeren beleid GWT (groot water transport);
 - interregionale operationele grenzen;
 - certificering opleidingsbureau;
 - ontwerp brandweerorganisatieplan 2020-2025.
5. Veiligheid: Crisisbeheersing speerpunten
- Community Resilience versterken: “sturen op zelfredzaamheid”;
 - implementatie Veiligheidsinformatie centrum (VIC);
 - modernisering crisisorganisatie;
 - uitvoeren programma grensoverschrijdende samenwerking;
 - samenwerkingsprogramma VR Zuid-Limburg;
 - HKZ hercertificering GHOR;
 - implementatie landelijk programma Hoogwater;
 - Vaststellen en implementeren van diverse MIK's (multi-informatiekaarten);
 - pilot dashboard paraatheid COPI (commando plaats incident).

Financieel

Harmonisatie

De begroting 2018 betreft het 2^e uitvoeringsjaar van de harmonisatie. Hiermee is de nieuwe kostenverdeling voor 50% doorgevoerd. Dit betekent voor Venlo een lagere bijdrage van € 87 000,-. Met dit voordeel is in de begroting al rekening gehouden.

Aanvullen weerstandsvermogen

Door het algemeen bestuur is bepaald dat het weerstandsvermogen minimaal de norm van 2% van het begrotingstotaal moet omvatten, dan wel het berekende weerstandsvermogen op grond van het risicoprofiel. Het weerstandsvermogen ligt onder het minimum niveau als gevolg van onttrekkingen voor de posten Individueel Keuze Budget en Brandveilig Leven (zie toelichting hiervoor bij jaarverantwoording 2016). Zowel de accountant als het bestuur hebben kanttekeningen geplaatst bij de huidige omvang. Het tekort op het weerstandsvermogen bedraagt € 610.500,-. Om dit tekort weg te werken stelt de VRLN het volgende voor:

Ophogen van de gemeentelijke bijdrage gedurende 4 jaar met € 150.000,- per jaar (gemiddeld € 0.30 per inwoner per jaar). Eventuele positieve resultaten die in deze periode worden behaald worden in mindering gebracht op de bijdrage van het daarop volgende jaar.

De financiële consequentie is een jaarlijkse stijging van in totaal €152 000 over de periode 2018 t/m 2021. Voor Venlo betekent dit een jaarlijkse stijging in de bijdrage € 33 360,- over de periode 2018 t/m 2021.

Onduidelijk blijft welke alternatieve maatregelen de VRLN kan nemen. Tevens blijft onduidelijk op welke wijze deze tekorten in de toekomst op worden gevangen. In dit kader wordt ook verwezen naar afspraken die in het kader van risicomangement en weerstandsvermogen zijn gemaakt over het aanwenden van de reserves. In het verleden is dit onvoldoende zichtbaar uitgevoerd (bijvoorbeeld de kosten voor brandveilig leven zijn uit de reserves betaald, in plaats van het toepassen van het principe “nieuw voor oud”).

Conclusie: het nemen van maatregelen om het weerstandsvermogen aan te vullen wordt erkend. Vanwege eerder genoemde onduidelijkheden wordt geadviseerd om bezwaar te maken tegen het voorstel om dit alleen te doen middels het verhogen van de gemeentelijke bijdrage. Geadviseerd wordt om de VRLN te verzoeken om:

- inzicht te geven of het aanvullen van het weerstandsvermogen met andere

Raadsconsultatie - onderbouwing

- bezuinigings- / ombuigingsmaatregelen (deels) kan worden opgelost;
- inzicht te geven in de maatregelen die worden genomen om tekorten in de toekomst zoveel mogelijk op te vangen;
- dit voorstel vervolgens opnieuw ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad.

Aanpassing gemeentelijke bijdrage op grond van autonome ontwikkelingen

De afgelopen jaren heeft regelmatig discussie plaatsgevonden over de compensatie van de VRLN voor lonen en prijzen. De VRLN stelt voor om een kader vast te stellen waarmee de gemeentelijke bijdrage jaarlijks kan worden aangepast. De VRLN stelt voor om:

1. Voor de lonen die door het CPB in maart gepubliceerde index "loonvoet sector overheid".
2. Voor de prijzen de "index materiële overheidsconsumptie" (IMOC)
3. Eventuele correctie vindt achteraf plaats op basis van de werkelijk gemaakte kosten.

De financiële consequentie in 2018 is een aanvulling op de bijdrage van in totaal € 340 000,-. Voor Venlo betekent dit een aanvulling van € 74 000,- in 2018. Deze aanvulling komt bovenop de reeds opgenomen loonprijsindexatie van € 137 000,- (aandeel Venlo).

Het voorstel om achteraf te corrigeren is niet gebruikelijk, omdat de realisatie lastig inzichtelijk te maken is in de praktijk. Bovendien is het een verantwoordelijkheid van het management om afwijkingen ten opzichte van de begroting tijdig te signaleren zodat hierop kan worden gestuurd. Met dit voorstel wordt de gemeenten na afloop van het jaar geconfronteerd worden met eventuele bijstellingen, waarvoor geen enkele bijsturingmogelijkheden meer bestaan. Het uitgangspunt zou moeten zijn dat deze wijzigingen binnen de vastgestelde begroting kunnen worden opgelost.

Conclusie: geadviseerd wordt om

1. in te stemmen met het hanteren van de voorgestelde indexen voor de loon/prijsontwikkeling.
2. Bezwaar te maken tegen het voorstel om de werkelijk gemaakte kosten achteraf te verrekenen, maar indexering vooraf op te nemen in de jaarlijks vast te stellen begroting. Hierbij als uitgangspunt te hanteren dat wijzigingen in eerste instantie binnen de vastgestelde begroting worden opgelost.

Advies

U wordt geadviseerd om in uw zienswijze:

1. Geen bezwaar te maken tegen de jaarverantwoording 2016;
2. Geen bezwaar te maken tegen de begroting 2018, onder de voorwaarde dat:
 - de kosten van het Rijksvaccinatieprogramma worden geschrapt vanwege het uitstel van de decentralisatie hiervan;
 - er aparte afspraken worden gemaakt over de financiële afhandeling van de afbouw van het CMA per januari 2018.
3. Te onderkennen dat maatregelen nodig zijn om het weerstandsvermogen op peil te brengen. Er is daarbij onvoldoende zicht op alternatieven om dit te realiseren. Daarom wordt voorgesteld om bezwaar te maken tegen het voorstel van de VRLN om dit alleen te doen middels het verhogen van de gemeentelijke bijdrage en de VRLN te verzoeken om:
 - inzicht te geven of het aanvullen van het weerstandsvermogen met andere bezuinigings- / ombuigingsmaatregelen (deels) kan worden opgelost;

Raadsconsultatie - onderbouwing

- inzicht te geven in de maatregelen die worden genomen om tekorten in de toekomst zoveel mogelijk op te vangen;
 - dit voorstel vervolgens opnieuw ter zienswijze voor te leggen aan de gemeenteraad.
4. Met betrekking tot de autonome ontwikkelingen:
- In te stemmen met het hanteren van de voorgestelde indexen voor de loon/prijsontwikkeling. Het gaat om de index CPB "loonvoet sector overheid" en de "index materiële overheidsconsumptie".
 - Bezwaar te maken tegen het voorstel om de werkelijk gemaakte kosten achteraf te verrekenen, maar indexering vooraf op te nemen in de jaarlijks vast te stellen begroting. Hierbij als uitgangspunt te hanteren dat wijzigingen in eerste instantie binnen de vastgestelde begroting worden opgelost.
6. **Welke** externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

n.v.t.

7. Financiële paragraaf

De voorgestelde gemeentelijke bijdrage in 2018 bedraagt € 10 946 660,-. Hierbij is al rekening gehouden met de uitstel van de decentralisatie van het rijksvaccinatieprogramma.

Bijdrage 2017 gemeente Venlo aan VRLN		€ 10.789.000
<i>Mutaties 2018:</i>		
Harmonisatie-effect	€ -87.000	
Looncompensatie	€ 137.000	
Rijksvaccinatieprogramma *	€ 141.000	
Aanvullende loon/prijscompensatie	€ 74.300	
Aanvullen weerstandsvermogen	€ 33.360	
		€ 298.660
Bijdrage 2018 gemeente Venlo aan VRLN		€ 11.087.660
* Nieuw: Vertraging Rijksvaccinatieprogramma		€ -141.000
Aangepaste bijdrage 2018 gemeente Venlo aan VRLN		€ 10.946.660

In het programma Openbare Orde en Veiligheid is voor 2018 rekening gehouden met een bijdrage van afgerond 10,5 miljoen. Dit leidt tot een maximaal tekort voor de gemeente Venlo van afgerond structureel € 400 000,-. Een deel van dit tekort kan worden opgevangen, wanneer wordt ingestemd met de uitgangspunten van de kadernota (behandeling juni 2017). Het betreft een bedrag van € 160 000 ten behoeve van de loon/prijs index.

Het resterende tekort bedraagt dan nog € 253.000. Dit tekort is als volgt opgebouwd:

Nieuw beleid VRLN begroting 2017*	€ 168.000
Afwijking loon/prijscompensatie	€ 51.577
Aanvulling weerstandsvermogen	€ 33.360

	€ -252.725

*het betreft een tekort als gevolg van het besluit tijdens de begrotingsbehandelingen van Venlo 2017 om middelen voor nieuw beleid alleen voor het jaar 2017 toe te kennen.

Dit tekort kan niet worden opgevangen binnen het programma Openbare Orde en Veiligheid of het programma Zorg en Welzijn. Dit zal verder in beeld worden gebracht bij het gemeentelijk begrotingsproces.

Raadsconsultatie - onderbouwing

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	..
Financiële risico's en aspecten	wel
Economische risico's	..
Maatschappelijke risico's	..
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	..
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	..
Overige strategische risico's	..

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Het betreft een raming, het tekort kan hoger uitvallen. Dit is afhankelijk van besluitvorming door het Algemeen Bestuur van de VRLN op 7 juli a.s.

9. Vervolprocedure

Na het kenbaar maken van de zienswijzen door alle betrokken gemeenteraden vindt 7 juli 2017 definitieve besluitvorming plaats door het Algemeen Bestuur. De gemeenteraad wordt door de portefeuillehouder over het besluit geïnformeerd.